

Gymnázium Přírodní škola, o. p. s.

Historie oddílu CHANGLESKA THOZI

Jméno autora: Ondřej Roch

Jméno vedoucího práce: PhDr. Jaroslav Naibert

Datum odevzdání: 9. Listopadu 2012

Obsah

1. ÚVOD	1
2. METODY.....	1
3. INDIÁNI A JEJICH ŽIVOT	2
3.1 Historie	2
3.1 Války a mučení.....	3
3.2 Hry	4
3.3 Lov	5
4. ODDÍL TCHANGLESKA THOZI	6
4.1 Historie oddílu	6
4.2 Oddíl dnes.....	6
3.3 Zasvěcovací stezka a podobně	7
3.4 Orlí pera a šerpa	7
4.3 Schůzky, výpravy, tábory	8
4.3.1 Schůzky	8
4.3.2 Výpravy neboli víkendovky.....	9
4.3.3 Tábor	9
4.4 Dlouholetí členové oddílu a jeho náčelnictvo	10
5. ZÁVĚR	12
6. ZDROJE.....	13
7. PŘÍLOHY	14
7.1 Příloha č. 1 - mailová korespondence	14
7.2 Příloha číslo 2. – fotografie.....	19

1. ÚVOD

Má práce je o mém oddíle, o Dakotech a o jejich historii. Tato práce hlavně vzniká na základě mého zájmu o indiánskou tematiku: o historii, zvyky, hry, války, společenské uskupení, a každodenní život indiánů především dakotských kmenů.

Předpokládám, že by má práce mohla sloužit pro rodiče, kteří hledají smysluplnou náplň volného času pro své děti. Doufám, že bude sloužit pro mé kamarády z oddílu, jako zdroj informací o indiánech i historii oddílu a je zároveň poslední úkol do mé oddílové zasvěcovací stezky. Výsledek mé práce bude na oddílových webových stránkách. Zájem o tuto tematiku mě přivedl do indiánského oddílu CHANGLESKA THOZI a přirozeně mě zajímá i jeho historie.

Cílem práce je vytvořit stručný popis historie našeho oddílu, přiblížit fungování oddílu ostatním dětem a jejich rodičům, kteří mají stejné zájmy jako my. Předpokládám, že tato práce bude uznána jako poslední úkol do mé mnohokrát ztracené a znovu začínající zasvěcovací stezky a na vánoční víkendové výpravě budu přijat za právoplatného člena oddílu CHANGLESKA THOZI a budu pokračovat v cestě wagameda. V neposlední řadě je součástí výstupu v předmětu Člověk a svět práce v mé škole SRG Přírodní škola.

Práce má dvě části: první se zabývá historií a fungování dakotských kmenů a druhá historií a fungování oddílu CHANGLESKA THOZI.

2. METODY

Dakotskou tematiku jsem čerpal ze tří zdrojů: knihy, znalosti a vyprávění náčelníka Indiho, internet.

Ke zpracování historie oddílu jsem použil oddílové kroniky a zároveň jsem dlouhými rozhovory a spoustou otázek trýznil náčelnictvo CHANGLESKA THOZI, které nakonec vedly k celkem uspokojivému výsledku. Ke zmapování fungování oddílu mi posloužily mé mnohaleté zkušenosti a znalosti nasbírané z bezpočetných oddílových výjezdů, každotýdenních schůzek a z mnoha táborů. Informace o dlouholetých členech jsem pracoval z odpovědí na mé otázky položené jednotlivým členům prostřednictvím mailové korespondence. Členové, kteří mi dali jasně najevo, že od nich určitě nemohu očekávat písemnou odpověď, jsem získal příjemným osobním setkáním a zaznamenáním rozhovoru na diktafon.

3. INDIÁNI A JEJICH ŽIVOT

Slovem "INDIÁN" se v našem slovníku bohužel označuje velké množství národů a kultur. Tímto slovem označujeme původní obyvatele Severní a Jižní Ameriky, potomky máyské civilizace, původní obyvatele mexické oblasti, ale například i Laponce nebo australské Aborigince - naprosto odlišné kultury, podnebí i území, na kterých se tito lidé po staletí vyvíjí. Tímto slovem jsou označováni lidé, kteří mají dlouhé černé vlasy, opálenou pleť a žijí v souladu s přírodou. Dostávali různá označení: divoši, někteří je nepovažovali ani za lidské bytosti jen proto, že neuměli číst a psát, neznali vynálezy evropské kultury... Už na první pohled je tato teorie nesmyslná, protože kdo bude mít rozvinutější paměť? Ten kdo si vše píše a spoléhá na papír, který shoří či jinak se zničí, nebo ten, který si udrží v paměti celou historii svého lidu, pohádky, rituály a je schopný předávat to následující generaci? Kdo je zdatnější ten kdo jezdí v autě nebo ten který běhá dlouhé kilometry po svých nohou. Určitě nevidím indiánskou kulturu jako méně cennou, naopak my bychom se měli od indiánů učit jak se chovat k přírodě, ke svému okolí i k sobě navzájem.

V mé práci se zabývám kulturou amerických indiánů, kteří ještě nedávno, před invazí evropské civilizace, žili na velké části Severní Ameriky. Úmyslně nepíši - kterým patřilo území Severní Ameriky - protože sami indiáni nemohou do dnes pochopit, jak si můžeme myslet, že nám nějaké území patří, ani jak nám může patřit něco, co tu bylo dlouho před námi a nejspíše bude i velmi dlouho po nás. Indián patří k místu, kde žije, loví, tvoří, prostě JE. Respektuje zákony přírody a tím žije v souladu s přírodou.

3.1 Historie

Údajně nejstarším indiánským kmenem jsou Mdewakantoni. Jejich štěpením vznikaly nové kmeny. Jako první se odštěpily čtyři dakotské kmeny, které se také občas souhrnně nazývají Santiové. Z výrazu Asathi, což lze přeložit jako „Ti, jenž bydlí na nožích“. Toto pojmenování odkazuje, podle ústní tradice, na jezero Mille Lacs v dnešní Severní Minesotě, kterému indiáni říkali Isantabe „Jezero nožů“.

Nejstarší dochovaná písemná zmínka o Dakotech pochází z roku 1640 od Jeana Nicoleta. Francouzští obchodníci zavedli pro Dakoty a dalších sedm indiánských etnik příbuzných jazykově a kulturně název Sioux [siú], vzniklý ze jména Nadusiuox, což v překladu znamená: NEPŘÁTELÉ. Původně Dakotové obývali prerie mezi Skalnatými Horami a řekou Mississippi. Dakotové byli dříve nejmocnější z kmenů

ze Severoamerických indiánů a nejdéle vzdorovali všem pokusům vlády odvrátit je od loveckého způsobu života.

Zlatokopectá invaze do pohoří Black Hills v Jižní Dakotě a nesplněná smlouva vyústila roku 1876 ve válku. Americká jednotka vyslaná proti Dakotům a Čejenům si nebyla vědoma jejich velké převahy. Když generál Custer dal neuvážený rozkaz k útoku, zaplatil to on i jeho 215 mužů životem.

3.2 Války a mučení

Když indiáni šli do války, byla to dosti krutá řež. Indiáni jsou velmi krutí a hrdí, takže se pouštěli i do předem prohraných bitev. Každý indián si vzal do boje dlouhou hůl, a když ustupovali, tak ji zabodli do země a od ní se nehnuhli. Buď to zabil své nepřátele, nebo byl zabit on.

Indiáni se učili zacházet se zbraněmi už od šesti let. Velmi dobře zacházeli s luky a noži. Indiáni mívali také štít, ne na obranu, ale na dodání síly. Každý indián měl svoji ochranu u nějakého zvířete nebo u živlu. Třeba pomocník ohnivce si namaloval na štít oheň a ten mu při bitvě dodával sílu. Do bitev vždy malovali sebe i své koně válečnými barvami. Celá válečnickova výzbroj byl luk s toulcem plným šípů, nůž, štít, tomahavk (později puška) a deka.

Když přišli do Ameriky běloši, začali mezi sebou bojovat o území a k tomu využívali i indiány. Aby indiánům uvěřili, že jejich nepřátele zabil, museli přinést skalp, což je část pokožky hlavy s vlasy. Za každý skalp dostali zapláceno. Jelikož potřebovali čím dál více peněz, tak začali zabíjet i ženy s dětmi, protože skalp nejde nijak poznat, jestli je dětský, ženský nebo mužský. Peníze pak utratili za pušky a alkohol, což byla jejich zhouba, protože indiáni nemají enzym na odbourávání alkoholu a z velkého množství hrdých indiánů se staly trosky, které by udělaly cokoli za trochu kořalky.

Války byly indiánskou kariérou, zábavou a prací. Nikdo nešel na válečnou stezku, když neměl naději, že získá slávu a pocty. Každý se řídil podle svých příznivých znamení a snů, rad a kouzel šamana a ani náčelník neměl moc přinutit někoho k tažení proti jeho vůli. Válečník se do boje vždycky zdobil a maloval válečnými barvami, aby zastrašili nepřítele, krášlili se zvláštními symboly, které měly chránit, a odznaky osobní statečnosti a udatnosti. Prérijní si malovali váleční znamení na tváře i na orlí pera zasunutá ve vlasech, nebo připevněna v péřové čelence. Pera seříznutím a tvarem hlásala na dálku počty zabitých nepřátel. Symboly statečnosti malovaly i na koně. Poslední večer před bitvou se bojovník obracel s prosbami ke slunci a měsíci a zpíval válečný popěvek. I válečné tance měly zvyšovat odvahu a probouzet nadšení z budoucí bitvy.

Na prérijních bylo zvykem, že se ti nejodvážnější mladíci vydávali hledat válečná dobrodružství. Důvodem byla kořist a sláva z hrdinských skutků. Oblékli si válečnou,

magickou košili, zazpívali válečnou píseň a tajně se vytratil z osady. Šli pěšky i tři sta kilometrů se zásobami, s nožem, s lukem a šípy. Jejich vůdce bojovníky nekontroloval ani neomezoval, pouze dělil válečnou kořist. To bylo jeho jediné právo. Muži se vraceli triumfálně se skalpy, či zajatci. Tehdy se tančil vítězný tanec. Ženy zavěsily na tyče skalpy a tančily okolo tábora. Za odvalu získávali muži obvykle orlí pera různě zbarvená, či zastřižená, jelení ocásky, copánky vlasů a právo nosit barevné symboly na tvářích. Častým důvodem ústupu z boje byli první padlí, a proto během bitev nezahynulo mnoho indiánů.

Při svých válečných výpravách občas brali zajatce. Zajatec mohl být podroben mučení. Byla to pro něj velká čest a měl možnost stát se členem klanu. Musel ale veškeré utrpení vydržet bez jediného hlesnutí či zasténání. Znali velmi dobře anatomii a věděli kam zasadit ránu nožem, oštěpem či šípem, aby to co nejvíce bolelo, ale nedošlo k velkému zranění. Pokud zasténal, jedinou ranou byl usmrcen. Ne z milosti, ale v tento moment si nezasloužil již další pozornost a pro obě strany již toto konání postrádalo smysl.

Indiáni nepohřbívali své mrtvé pro nás obvyklým způsobem – zahrabáním do země, ale místo toho je zabalili do bizoní kůže a položili je na plošinu na dřevěných kulech, mimo dosah divoké zvěře. U válečníků se na kůly zavěsily jejich zbraně a váček s medicínou, u žen se zavěšovaly osobní věci sloužící většinou k jejich oblíbeným pracím.

3.3 Hry

Indiáni nebyli tak zamklí, jak si většina lidí myslí. Velmi rádi se bavili, uměli velmi dobře hrát divadlo, rádi tančili a hráli na různé nástroje, především rytmické. Také byli velmi optimističtí, přátelští a dokázali držet své emoce na uzdě, bylo-li třeba. Indiáni v kmeni byli velmi laskaví, měli rádi všechny děti. Když dítě přišlo do jakéhokoliv teepee, dostalo najíst, napít, pomazlit, pohrát si – vše, co potřebovalo. Podle indiánské filozofie přichází dítě přímo od Boha a proto je posvátné.

Měli jiný styl výchovy, např.: chlapec malé dívce propíchl uši na náušnice, což se vždy dělalo pouze při obřadu. Otec synovi nic neřekl, vzal jeho věci – koně, luk aj., vyšel před teepee a rozdal je ostatním lidem, kteří šli okolo. Příště si dobře rozmyslel, jestli udělá podobnou hloupost znova.

Indiánské hry byly velmi drsné. Například lakros hrály dva kmeny proti sobě i několik dní. Branky představovali šamani, kteří pobíhali po prérii, a zbytek protějšího teamu utíkal za ním a snažil se ho trefit. Dívky povzbuzovaly své hráče tím, že si natrhaly větvičky s ostny a švihaly je jimi, aby jim dodaly potřebnou energii. Jestliže hráči upadl míček na zem, všichni se ho snažili dostat do své lakrosky, což se neobešlo bez bolestných štouchanců a často i zranění. Další indiánskou hrou jsou shiny, což

je obdoba dnešního hokeje, jen ne na ledě, ale na prérii a bez chráničů. Drsnými hrami se často řešily drobné spory mezi klany i jednotlivci.

V zimě, když indiáni měli dostatek zásob, se scházeli v jednotlivých teepee na vyprávění nejrůznějších příběhů. Vyprávěč byl většinou starší indián, který vyprávěl dětem nejenom legendy a mýty, ale také je učil např.: pravidla chování, kmenové zvyky náboženství, etiku aj.. Dobrý řečník byl obzvláště vážený a tvůrčí prohrěšky se mu obvykle prominuli. Hudba byla pro severoamerické indiány ohromným pramenem radosti a podle jejich měřítek se hudební obratnost cenila a byla vážena.

Více než ve zvuku a zpěvu spočívá skutečný rozdíl mezi hudbou amerických indiánů a hudbou naší rasy. Hudba tedy provázela kmenový život, ozývala se při každém veřejném i náboženském obřadu i v každém důležitém okamžiku života, kteréhokoliv indiána. Hudba byla velmi originální s individuálními odlišnostmi v určité společnosti či klanu. Doplnoval ji odlišný rytmus a doprovázel zvuk chřestidla, flétny, píšťaly a bubnu. Byla důležitou součástí každodenního života amerických indiánů.

Her bylo spousta (i hazardních). Většina z nich byla ale míčová. Zápasy trvaly dlouho, až několik dnů. Při hrách se sázelo. Sázel se dýmky, váčky a oblečení, ale také se dalo hrát o různá území.

3.4 Lov

Indiáni věřili, že zvířata jsou jejich bratři a také jim podle toho prokazovali úctu. Obřady pro dobrý lov vznikaly přibližně ve stejnou dobu jako lov samotný. Když indiáni zabili více zvířat než potřebovali, tak je duchové zvířat za to potrestali. Proto vždy lovili jenom tolik, kolik potřebovali na jídlo a na zimní zásoby. Nezabíjeli ani otravný hmyz, ale jen je odehnali. Indiánské lovecké tance patří zřejmě k nejstarším tancům lidské společnosti. Tyto tance přivolávali stáda zvěře a úspěch v lovu. Vládcí lovišť však nebyli indiáni, ale lovná zvěř. Nejznámějším tancem je asi bizoní tanec. Když správně provedli obřad, lov se vždy vydařil, i když trval tři až čtyři měsíce. Existovalo mnoho pověr. Třeba barvy z přírodních barviv a bylinek měly zajistit indiánovi ochranu před nebezpečím. Před lovem také záleželo na snech. Špatný sen mohl ovlivnit lov celé skupiny. Tento indián tedy raději zůstal doma. Lovecké techniky závisely na prostředí, druhu loveného zvířete, použité zbraně, indiánské skupině i ročním období. Lovecké zbraně vyrábějí indiáni po mnoho generací stejně. Ne všichni indiáni znali luky, ale naopak všichni znali kopí. Kopí se dá házet a dá se použít i k obraně či útoku v boji na blízko.

4. ODDÍL TCHANGLESKA THOZI

4.1 Historie oddílu

Náš oddíl byl založen roku 1989 panem Petrem Vilhemem neboli Willym. Vzniknul tehdy indiánský klub, který byl a stále je pod Českou tábornickou unií. Willy dal oddílu dakotské jméno Changleska Thozi, což v překladu znamená zelený kruh. Po revoluci bylo konečně možno založit i něco jiného než pionýrský oddíl. Do indiánského klubu začal chodit chlapec Martin Čapek – Indi. Tenhle kluk časem vyrostl v moudrého muže, který splnil všechny stezky a na konec udělal i náčelnické zkoušky. Bylo to super, ale časem nastaly komplikace a oddíl se málem rozpadl. S hrstkou vytrvalců Indi pokračoval dál v roli náčelníka. Byl skálopevně rozhodnut, že oddíl přežije a tak se také stalo. Uplynulo hodně táborů a Indi vedl oddíl, přibral nové děti i novou vedoucí – Ivanu Šircovou a z bývalých dětí Věrky Němcové – Omeletky se stala náčelnice a z Ondry Kracmana se stal ohnivec. Novějšími pomocníky jsou Kačka Marešová a Kuba Moravec.

V roce 2007 hrozilo znovu rozpadnutí oddílu, protože se Indi odstěhoval do Krkonoš. Asi rok Ivanka s Omeletkou organizovaly víkendovky a tábor a Jakub Roch se ujal vedení schůzek, aby oddíl mohl pokračovat. Časem se vše vrátilo do starých kolejí, Indi se přestěhoval zpátky do Prahy, a tak náš oddíl funguje naštěstí dál

4.2 Oddíl dnes + ČTU

Oddíl dnes má osmnáct členů i s vedoucíma. Naše klubovna je na Vysočanech, Schoellerova 109, 196 00 Praha 9

30. března 1968

v Praze se schází rozšířený ústřední štáb tábornictví, který rozhodl o prvním sněmu. ČTU vyhlášena na plénu ČSM, kdy se její budoucí představitelé distancovali od činnosti ČSM.

29. června 1968

je na prvním sněmu ustanovena ČTU. Okamžitě následují první ústřední tábornické školy na Slunečné pasece, podobná činnost se rozvíjí i v oblastech.

18. – 19. srpna 1968

se uskutečnilo celostátní setkání táborníků. 18. listopadu 1968 je ČTU registrována Ministerstvem vnitra.

19. – 20. prosince 1968

se ČTU stává zakládajícím členem Sdružení organizací dětí a mládeže.

8. února 1969

je do ČTU přijata Liga lesní moudrosti.

v roce 1970

je ČTU nucena ukončit svoji činnost.

27. ledna 1990

je ČTU obnovena na Valné hromadě v Molákově sále ÚKDŽ v Praze

4.3 Zasněcovací stezka a podobně

Když se do oddílu Changleska Thozi, neboli česky Zelený Kruh, někdo přihlásí, dostane Zasněcovací stezku, neboli Zasněcovačku, což je malý sešítek a v něm různé úkoly, které dotyčný musí splnit, aby mohl být přijat do kmene. Pro mě nejzajímavějším úkolem je zvláštní úkol, který je dán náčelníkem nebo staršími kmene, a má vystihovat mezery a nedostatky dotyčného uchazeče. Po úspěšném splnění Zasněcovací stezky může být dítě či dospělý přijat do Kmene, což probíhá přijímacím obřadem, který zde popisovat nebudu, protože si ho každý musí prožít sám, bez přípravy.

Dále může již člen Kmene pokračovat třemi cestami: normální člen oddílu, owačir – pomocník náčelníka nebo wagamed – pomocník ohnivce.

Owačir i wagamed jdou další stezkou, na které plní jiné, náročnější úkoly než v Zasněcovačce.

Owačir se účastní různých kurzů, jako např. kurzy první pomoci nebo kurzy budoucích vedoucích, které většinou organizuje Česká tábornická unie

Wagamed je pomocník Ohnivce a úkoly na stezce wagameda se týkají téměř výhradně ohně – typy ohňů při různých obřadech, jak oheň rozdělat, jak ho udržovat jak ho najít suché při dešti apod.

Dále pokračují již jen dvě cesty – Stezka Náčelnická nebo Stezka Ohnivcova.

Když splní poslední zasněcovací stezku, můžou začít vést vlastní oddíl nebo setrvat v Changleska Thozi a stát se dalším náčelníkem nebo ohnivcem.

4.4 Orlí pera a šerpa

Všichni indiáni měli stejné ohodnocení za něco, co hrdinského udělali, např.: ukradli koně nebo se projevíli statečností ve válce nebo prostě jen velmi dobře lovili. Indiáni měli čelenky a na nich orlí pera, které si vysloužili. Orlí pera byla různě označena, třeba měla polovinu uříznutou. To například označovalo, že dotyčný indián ukradl třicet koní. Dnes bychom plněním původních orlích činů spáchali zločin třeba ublížení na zdraví, krádež, vraždu a tak podobně, proto E. T. Seaton převedl orlí pera do „novodobé“ verze, kterou dnes plníme. E. T. Seaton sepsal podmínky pro plnění těchto činů do knihy Svitek orlích per, ale pro děti byly velmi těžké a tak je zjednodušil a napsal i Svitek orlích per pro malou lóži. Ten pro dospělé mohou plnit děti od patnácti a výš, a orlí pera pro malou lóži mohou plnit děti od deseti let.

Svitek má čtyři části:

První světlo se zabývá tělesnou zdatností a fyzickými výkony: sport, cestování, vytrvalost...

Druhé světlo se zabývá vědomostmi a rozumovými vlastnostmi: znalosti v oboru přírodních a humanitních věd, dorozumívání

Třetí světlo se zabývá citem, představivostí, estetikou, uměním, zručností: různé výrobky, dovednosti, umělecké výkony...

Čtvrté světlo se zabývá službou a pomocí: služba druhým, kmeni, životnímu prostředí...

My dnes už nenosíme čelenky, ale nosíme šerpy. Šerpa je červený pruh látky, který je sešitý. Nosí se přes jedno rameno a uprostřed je kolečko, na kterém jsou umístěna orlí pera, které dotyčný splnil. Když je nějaké sezení, tak si s sebou vezmete šerpu a je lehce vidět, jak kdo plní orlí pera a kolik jich už má přišitých na šerpě.

4.5 Schůzky, výpravy, tábory

4.5.1 Schůzky

Jednou týdně se členové oddílu schází na schůzce v klubovně ve Vysočanech. K dispozici mají i hřiště, takže často hrají různé hry, jak naší kultury, tak i indiánské, např. lakros nebo „shiny“ (předchůdce hokeje), obyčejnou „přehazku“, na babu... vždy je spousta legrace a provětrají se plíce.

Při špatném počasí, nebo když je chuť, se v klubovně a vyrábí různé věci – teepee tašky, lapače snů, mokasíny, pytlíčky z kůže, které se někdy zdobí korálkovou technikou. Jednou za delší dobu jsou schůzky vyhrazeny na „Činy“ neboli Orlí pera (popsáno v kapitole 3.4), protože splnit některý z činů, je velmi obtížné.

4.5.2 Výpravy neboli víkendovky

Jednou měsíčně se jede na víkendovku, kdy se při dobrém počasí spí pod širým nebem, za deště se staví přístřešek z plachet. Zhatit přespání venku může jen mrazivé počasí, za kterého se předem domluví přespání ve školní tělocvičně, klubovně spřáteleného oddílu nebo v Sokolovně, na různých místech České republiky.

Na některá oblíbená místa se oddíl vrací pravidelně: každé jaro se ryje motyčkami a dalšími nástroji v zemi u Staré Paky a hledáme polodrahokamy či drahokamy.

V polovině června se vyráží na „puťák“ do frýdlantského výběžku, který končí na místě letního tábora, kde je nutné opravit kuchyň, na latríny znovu dát ukradená záchodová prkénka a opravit umývárnu, kterou každoročně spláchne jarní povodeň.

V listopadu bývá výjezd do Mšena na úžasnou horolezeckou stěnu.

Na konci roku se jede na Vánočněsilvestrovskou výpravu. Zdobí se stromeček zvířátkům, ale také pro členy a přátele oddílu CHANGLESKA THOZI. Každoročním zvykem na této výpravě je výroba co nejdelšího papírového řetězu. Nesmí chybět ani stromeček s dárky pro malé i velké kamarády. Průběh večera je již klasický: bramborový salát, řízky, cukroví, koledy, rozdávání dárků, o půlnoci ohňostroj.

Na ostatních víkendovkách se hraje celoroční hra, ve které se sbírají body nebo peníze, za které si na konci tábora je možnost něco koupit u Vydřího ducha (většinou jsou tam indiánské výrobky).

4.5.3 Tábor

Na začátku letních prázdnin se koná indiánský tábor, na kterém se dohrává celoroční hra. Děti jsou rozděleny na dva nebo tři klany, které mezi sebou soupeří v různých, nejenom indiánských, hrách a hádankách. Tak jako na ostatních táborech i zde je každý den losovaná služba, která nehraje ten den žádné hry, ale pomáhá v kuchyni při vaření a jiných činnostech (z každého klanu jeden člověk). Bohužel, také zde se hlídkuje. Hlídky jsou rozděleny většinou po „teepkách“.

Před koncem tábora se koná inity, neboli indiánská sauna. Rozžhaví se vybrané kameny v ohni, které žhaví minimálně čtyři hodiny ohnivec s pomocníky, a nosí je do hotové sauny.

Na konci tábora „přijde“ vydří duch, ale postupem času se mění na vydřiducha, jak z dětí vymáhá čím dál více táborových penízků. Stejně nakonec všechny pracně našetřené penízky zmizí ve vydřiduchově kapse a děti si do tee-pee radostně odnáší nové indiánské věci a ozdoby. Na závěr tábora se koná obřadní oheň, o který se stará ohnivec s wagamedy. Zde jsou všichni v indiánském a snaží se i tak chovat.

Další den si rodiče přijedou pro své špinavé, zabahněné, zapáchající, ale šťastné děti a uhání s nimi co nejdřív domu, aby je mohli umýt. Nutno podotknout, že se zatím nestalo, aby si odvezli domů jinou ratolest, byť jsou k nerozeznání rozčuchaní a špinaví. Po „zhygienění“ se z nás vždy vyklubou zase krásní a růžoví běloši.

4.6 Dlouholetí členové oddílu a jeho náčelnictvo

Indi – Bc. Martin Čapek – Starší náčelník oddílu viz. obrázek 1.

- věk 41 let
- Bc. Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra
- OSVČ – lektor a školitel osobnostní a sociální výchovy, lektor kurzů protidrogové prevence a prevence šikany, školitel kurzů první pomoci
- oddíl – vedoucí
- kmen – náčelník

Ivanka – Mgr. Ivana Šircová, Ph.D. – Náčelnice viz. obrázek 2.

- nar. 22.4. 1966, t.j.46 let
- Vystudovala obor historie na Filozofické fakultě UK v Praze a doktorské studium obor Pedagogika na Pedagogické fakultě UK v Praze
- Učí na soukromé VŠTVS Palestra s.r.o. předměty pobyt a výchova v přírodě, komunikace a rétorika a dramatická výchova
- Do oddílu začala chodit poté, co byla s Jankem pozvaná na tábor, bylo to v roce 2006 a bylo potřeba, aby někdo dospělý oddíl převzal, když se Indi odstěhoval do Krkonoš

Omeletka – Věrka Němcová- Novodobá náčelnice oddílu viz. obrázek 2.

- Bc. Věra Němcová, 25 let
- Ukončené vzdělání oboru: Učitelství pro mateřské školy, v současné době studuje na Vyšší odborné škole obor: Marketing a pracuje pro Projekt Odyssey o.s.
- V oddíle je od léta roku 1999, od 18-ti let po splnění vedoucovských zkoušek je vedoucí.
- Dvakrát na tábor jela i jako hlavní vedoucí tábora.
- První tábor byl v Čimelicích, byl to první tábor novodobé historie oddílu. Byl to totiž první tábor, kdy jeli spolu T. K. Zelený kruh Praha a písecký oddíl Tamttó.

Ondra – Ondřej Kracman - Ohnivec kmene

- 30 let
- Vzdělání: vysokoškolské
- OSVČ
- Vedoucí
- Ve 14 letech začal chodit ze zvědavosti do oddílu a od 16 let byl vedoucí

Kačka – Kateřina Marešová – Pomocnice náčelnice viz. obrázek 2.

- 19 let
- Studující čtvrtý ročník gymnázia Botická
- Zaměstnání brigáda ve Sciu
- V oddíle je taková podržtaška chvilku zdravotník, vedoucí schůzek a co je třeba
- Přišla do oddílu nedávno a má oddílovou zasvěcovací stezku, ovačírku a chtěla by si udělat wagamedku.

Kuba stř. – Kuba Moravec – Pomocník náčelníka viz. obrázek 3.

- 15 let
- Studuje gymnázium Jana Keplera
- Brigáda u řezníka
- Do oddílu přišel, protože se mu rozpadl bývalý oddíl

Současní členové, kteří mají splněnou zasvěcovací stezku a jsou právoplatně přijatí:

Tomáš Neuber, Veronika Rochová, Janek Širc, Honza Havránek, Filip Majtán, Anna Veselá, Tereza Čapková

5. ZÁVĚR

Původně jsem měl v plánu věnovat více pozornosti dakotské historii a indiánské kultuře, ale zabral jsem se do historie oddílu natolik, že zbylo na indiánskou tematiku méně prostoru, než bych si přál. Tato kapitola by mohla být samostatná práce, a proto jsem ji, i když nerad, zpracoval dosti stručně.

Historie a především fungování oddílu CHANGLESKA THOZI se mi podařilo dostatečně zpracovat a myslím si, že je i pro člověka, který o oddíle nic neví, srozumitelné. Proto doufám, že rodiče dětí, kteří hledají pro své ratolesti smysluplnou náplň volného času, si mohou vytvořit reálnou představu o tom, co děláme a jsme.

Když jsem přišel do oddílu, tak jsem měl problém se zorientovat v systému zasvěcovací stezky, přijímání nových členů a poté dále v owačirce a wagamedce. Doufám, že má práce pomůže nově příchozímu vyznat se v této problematice lépe.

I stávající členové mohou v mé práci najít cenné informace.

Tuto práci mám také jako poslední úkol do zasvěcovací stezky a jelikož tato práce dostatečně obsáhle vystihuje fungování oddílu a jeho historii a také se částečně zabývá indiánskou tematikou, tak dle mého názoru není žádný důvod, aby mi nebyl uznán.

Pro školní práci se mi podařilo splnit všechny parametry uvedené školou a s konečnou verzí, si myslím, že můžu být spokojen.

6. ZDROJE

Monografie:

STINGL, Miloslav. *Války rudého muže*. 1. vyd. Praha: Naše vojsko, 1985.

TAYLOR, Colin F. *Život Indiánů Severní Ameriky: rodina, lov, zábava a obřady*. Praha: Volvox Globator, c1997, 128 s. ISBN 80-720-7074-6.

TAYLOR, Colin F. *Mýty a legendy Indiánů Severní Ameriky*. Překlad Zuzana Mayerová, Stanislav Novotný, Ladislav Šenkyřík. Praha: Volvox Globator, c1995, 144 s. ISBN 80-857-6964-6.

ZELENÝ, Mnislav. *Indiánská encyklopedie: Indiáni tří Amerik*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1994, 255 p. ISBN 80-000-0415-1.

UTLEY, Robert M. *Kopí a štít: život a doba Sedícího býka*. 1. vyd. Překlad Markéta Křížová. Praha: Hynek, 1999, 421 s. Indians. ISBN 80-859-0696-1.

Internet:

Leccos.com. *Leccos.com* [online]. [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://leccos.com/index.php/clanky/dakotove>

Cojeto.cz. *Cojeto.cz* [online]. [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: http://www.cojeco.cz/index.php?detail=1&id_desc=17775&title=Dakotov%E9&s_lang=2

Tkzelenykruh.weebly.com. *Tkzelenykruh.weebly.com* [online]. [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://tkzelenykruh.weebly.com/index.html>

Kroniky:

Oddílová kronika z roku 9/98 – 12/99

Oddílová kronika z roku 2000

Oddílová kronika z roku 2/01 – 12/01

Oddílová kronika z roku 2/02 – 12/02

Tyto kroniky jsou uloženy v oddílové klubovně - ČTU - T. K. Zelený kruh Praha, Schoellerova 109, 196 00 Praha 9

Rozhovory: Tyto rozhovory byly pořizeny dne 6. 11. 2012 v oddílové klubovně ČTU - T. K. Zelený kruh Praha, Schoellerova 109, 196 00 Praha 9

7. PŘÍLOHY

7.1 Příloha č. 1 - mailová korespondence

Indi – Bc. Martin Čapek – Starší náčelník oddílu

věk 41 let

Bc. Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra

OSVČ a lektor a školitel osobnostní a sociální výchovy, lektor kurzů protidrogové prevence, prevence šikany, školitel kurzů první pomoci

oddíl - vedoucí

kmen - náčelník

chci iniciovat založení woodcrafterského kmene dospělých a dorůstajících :)

indiánská kultura je hlavně o osobní zodpovědnosti, o svobodě rozhodování , o respektování ostatních lidí, o úctě k matce zemi, o pomoci ostatním.....hlavně jde o životní názor, o to jak vidím svět kolem sebe

oddíl se měnil v průběhu doby od všeobecně zaměřeného, po ortodoxně indiánský a postupně zpět ke všeobecnému zaměření. No a teď se zase přikláníme k čistější indiánštině.

3)Kdy a proč jsi přišel do oddílu, případně bych byl rád, kdybys mi popsal tvou cestu od zasvěcovací stezky až do teď.

Do oddílu jsem přišel v roce 1985, protože jsem tábořil se skautama a tam přijel Petr Vilhem (Willy) a tak mě to nadchlo a od toho dne jsem tu.

5) Proč už se nedělají airsoftové výpravy? Je to z indiánského nebo z jiného důvodu?

Myslel jsem, že vás to moc nebaví a tak se moc tyto výpravy neorganizovaly. Také je to kvůli pokročilé technice a nedostatku obranného materiálu. Jsem pro, protože mě to baví a klidně je budu vést když bude dostatek místa.

7) Pozoruješ, jestli se mění chování dětí, které přicházely dříve a které přicházejí dnes?

Děti co přicházejí dnes tak jsou méně manuálně zručný až nezručný. Jsou líní. Dnes se děti snaží vše „očůrat“, aby to nemuseli dělat, samostatnost jim neříká nic kromě vyjímek, ale jde je přeučit. Kluci už nejsou kluci a pomalu holky přejímají klučičí úlohu.

Ivanka – Ivana Širksová – Pomocnice náčelnice

1) Napíšeš mi prosím osobní údaje jako např.: věk, vzdělání, zaměstnání, postavení v oddíle..., nar. 22.4.1966, t.j.46 let, Mgr. Ivana Širksová, Ph.D. - vystudovala jsem obor historie na Filozofické fakultě UK v Praze a doktorské studium obor Pedagogika na Pedagogické fakultě UK v Praze. Učím na soukromé VŠTVS Palestra s.r.o. předměty pobyt a výchova v přírodě, komunikace a rétorika a dramatická výchova. Náčelnice.

2) Kdy a proč jsi přišel do oddílu, případně bych byl rád, kdybys mi popsal tvou cestu od zasvěcovací stezky až do teď.

Do oddílu jsem začala chodit poté, co jsem byla s Jankem pozvaná na tábor, bylo to v roce 2006. Moc se nám líbil. Protože jsem přírodní člověk, mám k táboření blízko a objevila jsem, že týpí je nejlepší obydlí do přírody. Také jsme jezdili na oddílové výpravy. Pak bylo potřeba, aby někdo dospělý oddíl převzal, když se Indi odstěhoval do Krkonoš. A protože se mi mezi vámi líbilo a Jankovi taky, zůstala jsem jako vedoucí. Jsem ráda, že je nás na oddíl dnes opět víc

3) Jakou hodnotu máš a čeho ještě chceš dosáhnout? Jsem začátečník v plnění orlích per. Spíše se snažím oživit své činy z minulosti, ale některé se mi podaří asi těžko doložit. Pracuju na tom zvolna. Teď jich mám uznaných 9, z toho 5 velkých činů.

4) Co tě na indiánské kultuře nejvíce zaujalo?

Blízkost přírody, být venku, promyšlenost táboření a krása předmětů - výrobků, respektovat hrdost druhých lidí a možnost jim pomáhat.

5) Proč už se nedělají airsoftové výpravy? Je to z indiánského nebo z jiného důvodu?

Naposledy se nám rozpadly levné zbraně. Investovat do nich je zbytečně drahé, zvláště když se chceme víc specializovat na indiánské věci. Tady materiál na lepší výrobky taky není zadarmo. Vycházím z toho, že člověk nemůže mít doma všechno (airsoftovou výbavu), dá se to i půjčit.

6) Jak se měnil oddíl postupem času?

Ondro, to je otázka.. Vidím to tak, že co pamatuji, jedna vyrostlá generace odešla tvořit svoje věci (Čmelda, Anička, Markéta), jiní zůstali, jak dlouho

potřebovali (Kuba Roch). A teď jsou u nás spíše ti, co je to opravdu baví a je to srdeční záležitost - Indi, Omeletka a ostatní my všichni

Omeletka – Věrka Němcová- Novodobá náčelnice oddílu

- 1) Napíšeš mi prosím osobní údaje jako např.: věk, vzdělání, zaměstnání, postavení v oddíle..., které mohu použít v mé práci, která bude volně dostupná na oddílovém webu i na webu mé školy.

Bc. Věra Němcová, 25 let, ukončené vzdělání oboru: Učitelství pro mateřské školy, v současné době studuji na Vyšší odborné škole obor: Marketing a pracuji pro Projekt Odyssea o.s. V oddíle jsem od léta roku 1999, od 18-ti let po splnění vedoucovských zkoušek jsem vedoucí. Dvakrát jsem na tábor jela i jako hlavní vedoucí tábora.

- 2) Kdy a proč jsi přišel do oddílu, případně bych byl rád, kdybys mi popsal tvou cestu od zasvěcovací stezky až do teď.

To že jsem se do oddílu dostala, byla vlastně celkem náhoda. Asi 14 dní před táborem jsem se skoro se všemi vedoucími potkala u mého bratrance na chalupě. Tam jsme se dostali k tomu, že je mi líto, že letos nejedu na tábor, protože jsem skončila se zpěvem a tehdy přišla ta zásadní nabídka, abych jela s nimi. Můj první tábor byl v Čimelicích, byl to první tábor novodobé historie oddílu. Byl to totiž první tábor, kdy jeli spolu T. K. Zelený kruh Praha a písecký oddíl Tamttó. Pak už vše proběhlo klasicky. Udělala jsem zasvěcovací stezku, byla jsem přijata do kmene. Když jsem byla starší, jezdila jsem na tábor také jako kuchařka a po složení zkoušek jsem se stala vedoucí.

- 3) Jakou hodnotu máš a čeho ještě chceš dosáhnout?

Myslím, že ničeho víc dosáhnout nechci.

- 4) Co tě na indiánské kultuře nejvíce zaujalo?

5) Z počátku mě moc indiánská kultura jako taková nezaujala, přeci jen mi bylo 12 let. Byla jsem ráda, že můžu být s kamarády. Líbilo se mi táboření v tee-pee a nošení šatů. Až déle mě okouzilo kouzlo rituálů. Celá ta atmosféra, jejich vážnost a důležitost. O indiánech jako takových toho zas tolik nevím, ale znám jejich některé rituály a zvyky.

- 6) Proč už se nedělají airsoftové výpravy? Je to z indiánského nebo z jiného důvodu?

To, že se nedělají airsoftové výpravy určitě není z indiánského hlediska. Jezdíme přeci na lezecké výpravy, vodácké apod. Jedno hledisko, je, že nás na výpravy jezdí málo. Hrát tři na tři, by nás asi brzo omrzelo a věc druhá je, že já osobně raději jedu lézt než po sobě střílet.

7) Jak se měnil oddíl postupem času?

8) Oddíl tvoří lidi, co se v něm schází a postupem času se tedy měnil a to docela výrazně. Nelze říci, zda to někdy bylo lepší či horší. Vše má všechno své klady a zápory, ale určitě z mého pohledu byli některé věci snazší a jindy náročnější. Neměnil se jen oddíl postupem času, ale i já. A jako dítě jsem na něj nahlížela určitě jinak než dnes. Zmíním tedy asi jen jedinou věc. Asi tak před 6 či 5 lety to byl skutečně indiánský oddíl, jinak se jím spíše snažíme být. Tenkrát neměl každý jen bederku či šaty, ale skutečně jsme více jako indiáni žili. Oblíkali jsme se jako oni, putovali jako válečníci, volný čas jsme trávili vyráběním, oheň se v ohništích rozkřesával apod.

Ondra – Ondřej Kracman - Ohnivec kmene

1) Napíšeš mi prosím osobní údaje jako např.: věk, vzdělání, zaměstnání, postavení v oddíle..., které mohu použít v mé práci, která bude volně dostupná na oddílovém webu i na webu mé školy.

30 let, vysokoškolské, OSVČ, vedoucí

2) Kdy a proč jsi přišel do oddílu, případně bych byl rád, kdybys mi popsal tvou cestu od zasvěcovací stezky až do teď.

Ve 14 letech. Začal jsem chodit ze zvědavosti a od 16 let jsem byl vedoucí.

4) Co tě na indiánské kultuře nejvíce zaujalo?

Na indiánech mě zaujalo: víra, teepee, ohnivectví

5) Proč už se nedělají airsoftové výpravy? Je to z indiánského nebo z jiného důvodu?

airsoftové výpravy nepodnikám z morálního důvodu. Nemám rád, když na sebe děti střílejí.

6) Jak se měnil oddíl postupem času?

Nejprve naprosté nadšení a postupem času odliv energie a posléze i děti i vedoucích. Bohužel.

Kačka – Kateřina Marešová – Pomocnice náčelnice

- 1) Napíšeš mi prosím osobní údaje jako např.: věk, vzdělání, zaměstnání, postavení v oddíle..., které mohu použít v mé práci, která bude volně dostupná na oddílovém webu i na webu mé školy.

Je mi 19 studuji čtvrtý ročník gymnázia Botická, Zaměstnání brigáda ve Sciu.

V oddíle jsem taková podržtaška chvilku zdravotník, vedoucí schůzek a co je třeba.

- 2) Kdy a proč jsi přišel do oddílu, případně bych byl rád, kdybys mi popsal tvou cestu od zasvěcovací stezky až do teď.

Přišla jsem nedávno a mám oddílovou zasvěcovací stezku, ovačírku a chtěla bych si udělat wagamedku.

- 4) Co tě na indiánské kultuře nejvíce zaujalo?

Spojení přírody s lidmi a její historie a celé její smýšlení

Kuba – Kuba Moravec – Pomocník náčelnice viz. obrázek č. 3

- 1) Napíšeš mi prosím osobní údaje jako např.: věk, vzdělání, zaměstnání, postavení v oddíle..., které mohu použít v mé práci, která bude volně dostupná na oddílovém webu i na webu mé školy.

Je mi 15 let, studuji gymnázium Jana Keplera, brigáda u řezníka

- 2) Kdy a proč jsi přišel do oddílu, případně bych byl rád, kdybys mi popsal tvou cestu od zasvěcovací stezky až do teď.

Rozpadl se mi bývalý oddíl a tak jsem přišel sem.

- 4) Co tě na indiánské kultuře nejvíce zaujalo?

Zaujala mě indiánská historie a poevropštění její kultury

7.2 Příloha číslo 2. – fotografie

obr. 1: Indi(vlevo)

obr. 2: Ivanka, Kačka, Omeletka (z leva)

obr. 3: Kuba Moravec